

|                  |                    |         |
|------------------|--------------------|---------|
| НАРОДНО СЪБРАНИЕ |                    |         |
| Вх. No           | 52 - 654 - 01 - 34 |         |
| Дата             | 04                 | 05 2022 |

ДО ГОСПОЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА 45  
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 52-О 13  
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,**

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от ПОДНС внасяме Законопроект за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование с мотиви към него и предварителна оценка на въздействието съгласно методологията – приложение към Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

**ВНОСИТЕЛИ:**

Костадин Костадинов  
 Цонко Томов Танев  
 Петър Николаев Петров  
 Коста Георгиев Стоянов  
 Искра Лихайлова Лихайлова  
 Димитър Георгиев Дренев  
 Ангел Ненов Георгиев  
 Кръстьо Стоянов Брагач  
 Ангел Василев Ангел  
 Иван Петков Петков  
 Борис Димитров Анденов

**ЗАКОН**

**ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА**

**ЗАКОНА ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ**

В сила от 01.08.2016 г. Обн. ДВ, бр. 79 от 13 октомври 2015 г., изм. и доп. ДВ, бр. 98 от 9 декември 2016 г., изм. ДВ, бр. 105 от 30 декември 2016 г., изм. ДВ, бр. 58 от 18 юли 2017 г., изм. и доп. ДВ, бр. 99 от 12 декември 2017 г., изм. ДВ, бр. 24 от 16 март 2018 г., изм. и доп. ДВ, бр. 92 от 6 ноември 2018 г., изм. ДВ, бр. 108 от 29 декември 2018 г., изм. ДВ, бр. 24 от 22 март 2019 г., доп. ДВ, бр. 42 от 28 май 2019 г., изм. ДВ, бр. 100 от 20 декември 2019 г., изм. ДВ, бр. 101 от 27 декември 2019 г., изм. и доп. ДВ, бр. 17 от 25 февруари 2020 г., изм. и доп. ДВ, бр. 82 от 18 септември 2020 г., изм. ДВ, бр. 17 от 1 март 2022 г., изм. и доп. ДВ, бр. 34 от 3 май 2022 г., изм. ДВ, бр. 102 от 23 декември 2022 г., изм. и доп. ДВ, бр. 11 от 2 февруари 2023 г., изм. ДВ, бр. 102 от 8 декември 2023 г., изм. и доп. ДВ, бр. 23 от 19 март 2024 г., изм. и доп. ДВ, бр. 27 от 29 март 2024 г., изм. и доп. ДВ, бр. 69 от 16 август 2024 г., изм. и доп. ДВ, бр. 26 от 27 март 2025 г., доп. ДВ, бр. 64 от 5 август 2025 г.

**§ 1.** В чл. 11, ал. 1 се създава изречение второ със следното съдържание: „Обучение, свързано с религиите, включително с елементи на вероизповедно обучение, в системата на предучилищното и училищното образование се осъществява само при условията и по реда на този закон.“

**§ 2.** В чл. 76 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 4, изречение второ след думата „Религия“ се поставя запетая и се добавя „както и учебният предмет Добродетели и религии“.

2. Създава се нова ал. 8:

„(8) Учебният предмет Добродетели и религии е насочен към ценностно формиране на личността и възпитание в добродетели и за изучаването му се разработват алтернативни учебни програми, предоставящи възможност за избор между учебно съдържание с елементи на вероизповедно обучение и без елементи на вероизповедно обучение. Учебните програми за класовете от I до XII с елементи на вероизповедно обучение се консултират с експерти на съответното вероизповедание. Изборът на учебна програма по учебния предмет Добродетели и религии се извършва при условията на чл. 12, ал. 2.“

3. Досегашната ал. 8 става ал. 9.

**§ 3.** В чл. 88 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) В задължителните учебни часове в съответствие с държавния образователен стандарт за учебния план се включва и изучаването на учебния предмет Добродетели и религии.“

2. Досегашните ал. 2, ал. 3, ал. 4, ал. 5, ал. 6 и ал. 7 стават съответно ал. 3, ал. 4, ал. 5, ал. 6, ал. 7 и ал. 8

**§ 4.** В чл. 89, ал. 2 се изменя така:

„(2) В избираемите учебни часове може да се изучават и учебните предмети по чл. 76, ал. 1, 2, 3 и 5, както и учебният предмет Религия – само в класовете, в които не се изучава учебният предмет Добродетели и религии.“

§ 5. В чл. 154, т. 3 след думата „Религия“ се поставя запетая и се добавя „Добродетели и религии“.

§ 6. В чл. 213 се създава нова ал. 13 със следното съдържание:  
„(14) При заемане на учителска длъжност, свързана с преподаване на учебния предмет Добродетели и религии по учебна програма с елементи на вероизповедно обучение, към професионалната квалификация на лицето може да бъде взето предвид и удостоверение или препоръка от съответното вероизповедание.“

§ 7. В § 1 от Допълнителните разпоредби се създава т. 39 със следното съдържание:

„т. 12а. „Вероизповедно обучение“ е обучение за основите на Източното православие, както и на регистрираните вероизповедания по Закона за вероизповеданията с повече от 10 на сто от самоопределилите се към съответното вероизповедание лица спрямо общия брой на преброените лица при последното преброяване на населението по данни на Националния статистически институт.“

### ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 9. Обучението по учебния предмет Добродетели и религии в училищата започва не по-късно от учебната 2027/2028 година за учениците, които през същата учебна година постъпват в I клас, като през следващите учебни години се въвежда последователно от II до XII клас.

### ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Костадинов  
ЦОКТО Томов Анел  
Петър Николаев Петров  
Коста Георгиев Стоянов  
Ивора Луканов Луканов  
Димо Георгиев Димев  
Ангел Ненов Георгиев  
Кръсто Стоянов Вранел  
Ангел Василев Анел  
Ивелин Кърванов Кърванов  
Борис Димитров Анастасов

## МОТИВИ

### Към Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование

С настоящия законопроект се предлага въвеждането на учебен предмет „Добродетели и религии“ като част от общообразователната подготовка в българското училище с цел осигуряване на системно и последователно обучение, насочено към формирането на ценности и придобиването на основни познания за религиите като елемент от цялостното образование на личността.

Към момента в образователната система липсва цялостна и устойчива рамка за изучаване на добродетелите и религиите. Отделни теми, свързани с религиозната традиция, ценностите и морала, са застъпени фрагментарно в различни учебни предмети без необходимата последователност и дълбочина. Това затруднява разбирането на ключови исторически, културни и обществени процеси, които са тясно свързани с ролята на религията като културен и обществен фактор в развитието на България и Европа.

Източното православие е признато от Конституцията на Република България като традиционно вероизповедание и има съществено значение за формирането на българската историческа и културна идентичност. В този контекст възможността за изучаването му в рамките на учебния предмет „Добродетели и религии“ следва да се разглежда като образователна необходимост, а не като налагане на вероизповедание. Това разбиране съответства и на позицията на Българската православна църква – Българска патриаршия, която последователно подчертава значението на познанието за религията за по-пълното осмисляне на историята, културата и етическите системи.

Законопроектът гарантира свободата на избор чрез предвиждането на алтернативни учебни програми по предмета „Добродетели и религии“ – с елементи на вероизповедно обучение и без елементи на вероизповедно обучение. По този начин се запазва светският характер на образованието и се изключва възможността за индоктринация. Същевременно се създава ясна законова рамка за обучението, свързано с религиите, включително с елементи на вероизповедно обучение, като се регламентират условията, при които то може да се осъществява в системата на предучилищното и училищното образование.

Изборът на наименованието „Добродетели и религии“ отразява необходимостта от съчетаване на ценностното възпитание с познанията за религиите като значим културен и обществен фактор. Наименованието подчертава възпитателния и образователния характер на предмета и придава необходимата яснота и баланс. Поетапното въвеждане на учебния предмет ще позволи подготовката на учебни програми, педагогически кадри и учебни материали без сътресения в образователната система.

### ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Костадинов  
Цонко Томов Ангел  
Петър Ангелов Петър  
Ваня Георгиев Ангел

Искра Leucaimoles Leucaimoles

Ангел Нешов Георгиев

Димитр Георгиев Дренчев

Илико Стоянов Браце

Ангел Василев Шкода

Иван Петков Петков

Дорис Димитров Анастас

## ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

### Към Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование

1. *Основания за законодателната инициатива.* Законодателната инициатива се обуславя от необходимостта от създаване на ясна, последователна и устойчива нормативна рамка за изучаването на добродетелите и религиите в българското училище. Към момента липсва системно уредено обучение в тази област, което да осигурява възрастово съобразени основни познания за религиите и етичните принципи като част от общообразователната подготовка.

2. *Заинтересовани групи.* Заинтересовани групи са учениците и техните родители, педагогическите специалисти, училищните ръководства, Министерството на образованието и науката, регионалните управления на образованието, както и регистрираните вероизповедания в Република България и местните общности.

3. *Анализ на разходи и ползи.* Не се очаква възникване на значителни допълнителни бюджетни разходи. Очакваните ползи са свързани с повишаване на познанията на учениците за религиите и етичните принципи, по-добро разбиране на историческите и културните процеси, както и с изграждане на по-цялостна ценностна рамка в образователния процес.

4. *Административна тежест и структурни промени.* Не се предвижда съществено увеличаване на административната тежест, нито създаване на нови административни структури. Предлаганите изменения се реализират в рамките на съществуващата институционална структура и действащите образователни стандарти.

5. *Въздействие върху нормативната уредба.* Законопроектът изменя и допълва Закона за предучилищното и училищното образование, като създава по-ясна регламентация на обучението, свързано с учебния предмет „Добродетели и религии“. Не се създават противоречия с други нормативни актове и не се налагат изменения в други закони.

6. *Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие.* Предложенията гарантират равно третиране чрез осигуряване на избор между алтернативни учебни програми и недопускане на дискриминация на религиозна основа. Законопроектът допринася за социалната кохезия и за устойчивото развитие на обществото чрез укрепване на ценностната основа на образованието в съответствие с конституционните принципи.

#### ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Костадинов  
Соня Томов Анков  
Петър Виконас Петров  
Коста Георгиев Стоянов  
Искра Лихайковска Лихайковска  
Димитър Георгиев Денев  
Ангел Нешов Георгиев

Ирзетко Станислав

Андрей Васильевич

Ульянов Степанов Степанов

Воронин Николай Александрович